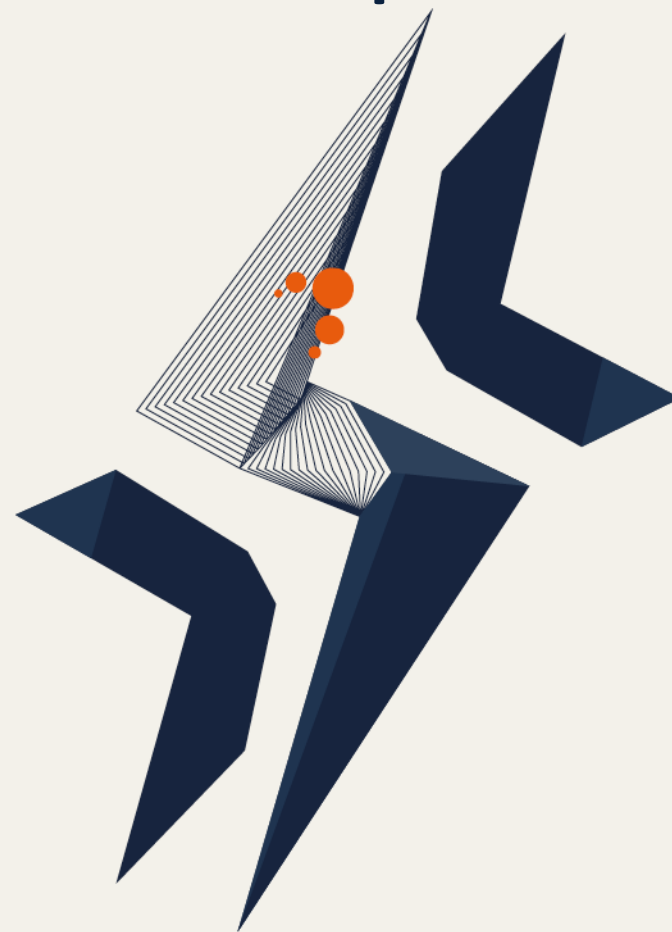

/ Corupția în mediul privat: răspunderea persoanelor juridice pentru fapte de corupție

28 februarie 2019

Oana Piticaș, White Collar Crime Practice Coordinator

Alicante
Berlin
Bratislava
Brussels
Bucharest
Budapest
Dresden
Düsseldorf
Frankfurt/M.
Hamburg
London
Moscow
Munich
New York
Prague
Warsaw

noerr.com

/ Structura Prezentării

1

- Aspecte generale privind răspunderea penală a persoanei juridice

2

- Corupția în mediul privat: atragerea răspunderii penale a persoanei juridice pentru infracțiuni de corupție și infracțiuni conexe

3

- Condamnarea persoanelor juridice pentru faptele săvârșite de către angajați, colaboratori sau mandatar

4

- Recomandări practice: restructurarea raporturilor interne și externe ale persoanei juridice

Prezentarea este structurată în 4 părți:

/ Răspunderea penală a persoanei juridice

/ Răspunderea penală a persoanei juridice – Aspecte generale

- A fost introdusă în România în anul 2006, ca o răspundere penală directă, pentru faptă proprie
- Este o răspundere penală **generală**: persoana juridică poate răspunde pentru **orice** infracțiune reglementată de Codul Penal sau de legile speciale, dacă sunt îndeplinite condițiile prevăzute de lege
- Pentru infracțiunile care presupun o anumită calitate a subiectului activ, precum calitatea de funcționar public, persoana juridică poate răspunde penal doar în calitate de complice sau instigator
- **Pedepsele aplicabile persoanei juridice cuprind:**
 - ▷ pedeapsa principală: amenda penală între 3.000 RON și 3.000.000 RON
 - ▷ pedepsele complementare: dizolvarea persoanei juridice, suspendarea temporară a activității, închiderea temporară a unui punct de lucru, interdicția temporară de a participa la procedurile de licitație publică, plasarea sub supraveghere judiciară și afișarea sau publicarea hotărârii de condamnare
- **Alte efecte ale unei condamnări penale:**
 - ▷ posibila anulare a actelor juridice civile încheiate în legătură cu săvârșirea unei infracțiuni
 - ▷ plata prejudiciului cauzat prin infracțiune

/ Răspunderea penală a persoanei juridice – Date statistice

ANUL	8. NR. SUSPECȚILOR ȘI INCULPAȚILOR DIN CAUZELE SOLUȚIONATE*			9. NR. INCULPAȚILOR TRIMIȘI ÎN JUDECATĂ (prin rechizitoriu și acord de recunoaștere a vinovăției) **			
	TOTAL, din care:	PERSOANE FIZICE	PERSOANE JURIDICE	TOTAL, din care:	pond. în total susp. și inculp. din cauzele soluț. (%)	PERSOANE FIZICE	PERSOANE JURIDICE
2008	226.478	226.427	51	45.083	19,9	45.073	10
2009	232.719	232.432	287	49.766	21,4	49.743	23
2010	246.115	245.827	288	56.978	23,2	56.949	29
2011	246.056	245.635	421	61.086	24,8	60.980	106
2012	216.722	216.195	527	59.866	27,6	59.739	127
2013	225.742	224.688	1.054	65.898	29,2	65.711	187
2014	192.786	191.548	1.238	50.700	26,3	50.342	358
2015	182.360	180.287	2.073	59.228	32,5	58.909	319
2016	146.859	145.851	1.008	64.209	43,7	63.722	487
2017	133.350	132.313	1.037	60.185	45,1	59.839	346
% 2017 +/- 2016	-9,2	-9,3	+2,9	-6,3	-	-6,1	-29,0

*Datele din perioada 2008 - 2013 se referă la numărul învinuiților și inculpaților din cauzele soluționate.

**Datele din perioada 2008 - 2013 se referă la numărul inculpaților trimiși în judecată prin rechizitoriu.

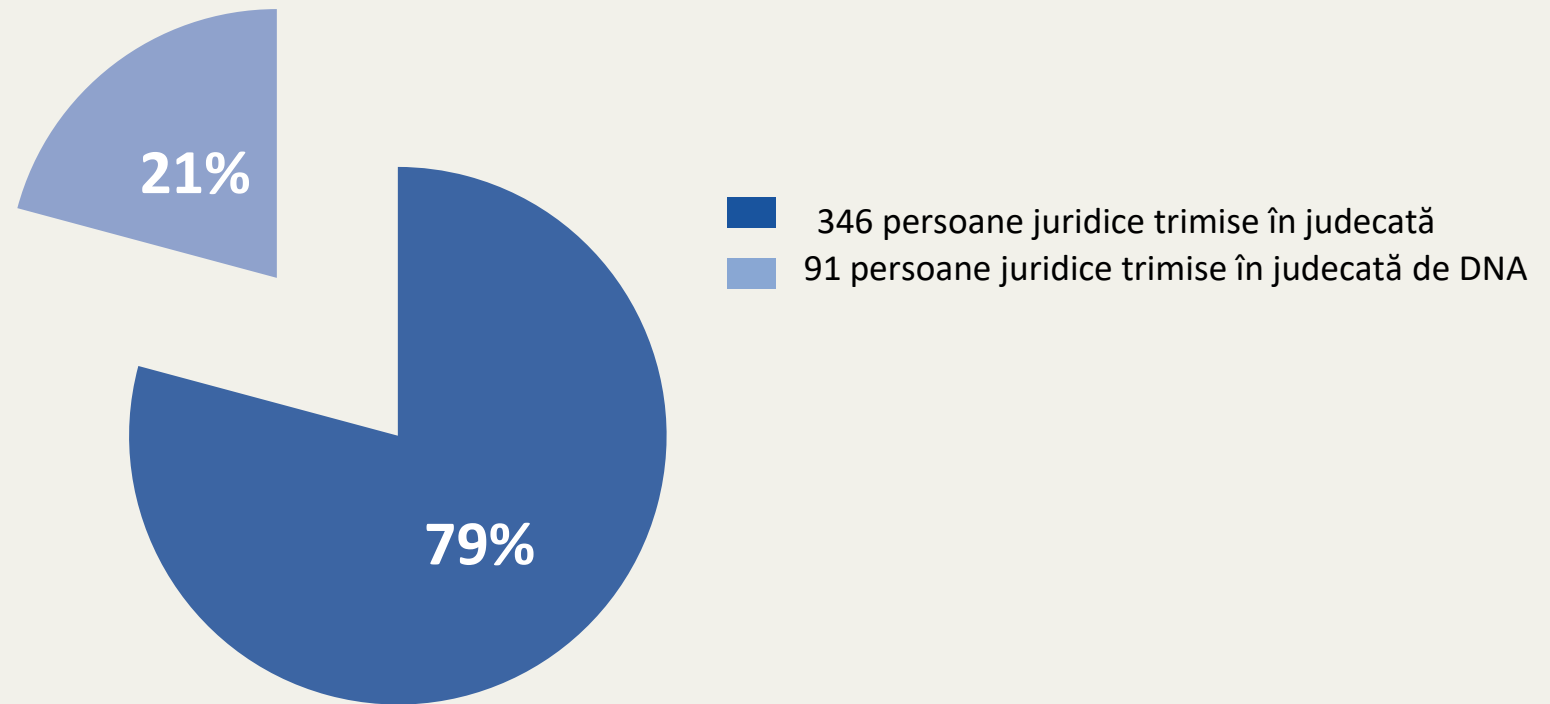
- Raportul de activitate pentru 2017 al Ministerului Public

/ Răspunderea penală a persoanei juridice – Date statistice

ANUL	TOTAL TRIMIȘI ÎN JUDECATĂ, din care:	infrațiuni contra patrimoniului (art. 228 – 256 c.p.)	infrațiuni de corupție și de serviciu (art. 289 – 309 c.p.)	infrațiuni prevăzute de legile speciale
2008	10	2	1	6
2009	23	8	0	15
2010	29	4	0	22
2011	106	14	1	87
2012	127	8	1	115
2013	187	22	1	154
2014	358	22	10	275
2015	319	22	4	249
2016	487	18	6	385
2017	346	14	6	271
% 2017 +/- 2016	-29,0	-22,2	-	-29,6

➤ Raportul de activitate pentru 2017 al Ministerului Public

/ Corupția în mediul privat

/ Corupția în mediul privat

- **Cuprinde infracțiunile de corupție, infracțiunile asimilate acestora și infracțiunile conexe săvârșite de către persoanele fizice ce nu au calitatea de funcționar public și de către persoane juridice din mediul privat**
- **Infracțiunile de corupție** sunt cele prevăzute de Codul Penal (luarea de mită, darea de mită, traficul de influență și cumpărarea de influență)
- **Infracțiunile asimilate** sunt reglementate de Legea 78/2000 pentru prevenirea, descoperirea și sancționarea faptelor de corupție;
- **Infracțiunile conexe** sunt infracțiunile săvârșite în legătură cu infracțiunile de corupție, pentru a mijloci sau ascunde săvârșirea acestora, cum ar fi: abuzul în serviciu, deturnarea licitațiilor publice, evaziunea fiscală, spălarea de bani, înșelăciunea etc.
- D.N.A. efectuează urmărirea penală în cazul săvârșirii infracțiunilor menționate mai sus, dacă subiectul activ al infracțiunii deținea la momentul săvârșirii faptei o funcție de demnitate publică, ori dacă valoarea prejudiciului produs este mai mare de 200.000,00 EUR, respectiv valoarea bunului reprezentând obiectul material al infracțiunii este mai mare de 10.000,00 EUR.

/ Corupția în mediul privat – Tipologia infracțiunilor

Potrivit raportului de activitate al D.N.A. pentru anul 2018, corupția privată afectează:

- Relația persoanelor juridice cu autoritățile și instituțiile publice (**relația public-privat**) și relația dintre persoanele juridice din mediul privat (**relația privat-privat**)

- În **relația public-privat**, corupția a fost constatată cu precădere în legătură cu:
 - ▷ atribuirea frauduloasă sau derularea în condiții preferențiale a contractelor de achiziție publică (abuz în serviciu);
 - ▷ întocmirea sau eliberarea de avize, autorizații, permise etc. (luare de mită, dare de mită, trafic și cumpărare de influență);
 - ▷ efectuarea controalelor la frontiera de stat (luare și dare de mită);
 - ▷ obținerea de subvenții de la bugetul de stat sau de finanțări nerambursabile (infracțiuni împotriva intereselor financiare ale Uniunii Europene)
 - ▷ operațiuni nereale pentru deducerea/rambursarea ilegală de T.V.A., prin înregistrarea unor operațiuni cu societăți comerciale românești pentru a justifica importuri intracomunitare (evaziune fiscală)

- În relația **privat-privat**, corupția a fost constatată cu precădere în legătură cu atribuirea preferențială a unui contract, în detrimentul competitorilor

**/ Condamnarea persoanelor juridice pentru
infracțiunile săvârșite de angajați și
administratori**

/ Condamnarea persoanelor juridice pentru infracțiunile săvârșite de angajați sau mandatar

- În foarte multe cazuri persoana juridică este condamnată penal pentru infracțiunile săvârșite de către angajații, colaboratorii sau mandatarii acesteia (administratori, persoane cu funcții de conducere care pot reprezenta persoana juridică în relația cu terții):
 - ▷ chiar dacă aceste persoane au acționat cu încălcarea ordinelor de serviciu sau depășirea mandatului conferit (și fără știința asociaților sau a organelor de conducere) și
 - ▷ practica relativ restrânsă a instanțelor judecătorești
- **Motivele includ:**
 - ▷ noutatea acestei instituții juridice
 - ▷ practica relativ restrânsă a instanțelor judecătorești
 - ▷ complexitatea instituției juridice și lipsa unei apărări temeinice
 - ▷ dificultatea de a stabili vinovăția persoanei juridice la nivel probatoriu
 - ▷ neglijența persoanei juridice în controlul exercitat asupra angajaților sau mandatarilor

/ Recomandări practice: restructurarea raporturilor interne și externe

/ Recomandări practice

Recomandări practice

- Elaborarea unor proceduri interne pentru verificarea prealabilă a viitorilor parteneri contractuali
- Un control optim și diligent cu privire la persoanele din cadrul companiei care reprezintă persoana juridică în relația cu partenerii contractuali și a activității desfășurate de acestea
- Implementarea de politici obligatorii cu privire la arhivarea corespondenței electronice și/sau alte sisteme de control a relației cu partenerii contractuali

restructurarea
raporturilor
externe

restructurarea
raporturilor
interne

- Politici și directive interne cu privire la prevenirea și descurajarea fenomenului infracțional
- Identificarea corectă a obligațiilor legale și convenționale stabilite în sarcina persoanei juridice în funcție de obiectul concret de activitate
- Limitarea mandatului acordat administratorilor
- Documentarea riguroasă a relației cu angajații, colaboratorii și mandatarii persoanei juridice

/ Persoană de contact

Oana Piticas

White Collar Crime Practice
Coordinator
+40 213125888
oana.piticas@noerr.com